

Poština plačana v gotovini

ŠTEVILKA 11

LETNIK XXXVIII

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

V LJUBLJANI, DNE 15. NOVEMBRA 1937

Priloga „Narodnega Gospodarja“ štev. 11, I. 1937.

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrecno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Ambrusu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 28. novembra 1937 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskih zaključkov za I. 1935. in 1936. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Sklepanje o odpisu posojil. 6. Slučajnosti.

XXX. občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Črnomlju, r. z. z. n. z., se vrši v nedeljo 28. novembra 1937 ob 9. uri v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Sprememba pravil. 3. Odobritev računskih zaključkov z dne 25. IX. 1936 in 31. XII. 1936. 4. Slučajnosti.

Redovita glavna skupščina Zadruga za štednjo i zajmove u Dolnoj Dubravi, r. z. sa n. j., obdržati će se na dan 21. novembra 1937 ob 14 sati poslije podne. Dnevni red: 1. Izvješčaj upravnog i nadzornog odbora. 2. Čitanje zapisnika iz 1936. god. 3. Odobrenje računskog zaključka 1936. god. 4. Izbor upravnog i nadzornog odbora na tri godine. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Lončarske zadruga v Filovcih, r. z. z. o. z., se bo vršil 21. novembra 1937 v hiši št. 96. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobritev računskega zaključka za I. 1936. 3. Volitev načelstva. 4. Slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Gornji Lendavi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 19. decembra 1937 ob 15. uri v zadrugni pisarni, v primerni nesklepčnosti pa ob 13.50 uri. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo nadzorstva in načelstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1936: a) do 26. IX. 1936; b) do 31. XII. 1936. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Grizah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 19. decembra 1937 ob 8. uri zjutraj v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in

nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka z dne 25. septembra 1936 in 31. decembra 1936. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Horjulu, r. z. z. n. z., se bo vršil 28. novembra 1937 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Potrditev računskega zaključka za I. 1936. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Kostanjevici, r. z. z. n. z., se bo vršil 28. novembra 1937 ob 5. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruga v Kostanjevici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 28. novembra 1937 ob 5. uri popoldne v zadrugnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 3. Sklepanje o likvidaciji. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Metliki, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 28. novembra 1937 ob 9. uri dopoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobritev računskih zaključkov z dne 25. sept. 1936 in 31. dec. 1936. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Stavbne zadruga »Prosvetni dom« v Novem mestu, r. z. z. o. z., se vrši dne 20. decembra 1937 ob 18. uri v sejni sobi Prosvetnega doma v Novem mestu. Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za I. 1936. 4. Volitve: a) načelstva; b) nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice za župnijo Rajhenburg, r. z. z. n. z. v Rajhenburgu se bo vršil v nedeljo, 28. novembra 1937 ob 9. zjutraj v poslovnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za dobo od 1. januarja do 25. septembra 1936 in za dobo od 1. jan. do 31. dec. 1936. 4. Nadomestna volitev enega člana nadzorstva. 5. Slučajnosti.

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

Člani Zadružne zveze dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane po 25 Din na leto, za pol leta 12:50 Din. — Cena inseratov po dogovoru. — Izhaja 15. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

Glavna skupščina Zadružne zveze v Ljubljani.

Glavna skupščina Zadružne zveze v Ljubljani za poslovno leto 1936 se je vršila dne 8. novembra 1937. Bila je zelo številno obiskana. V mični frančiškanski dvorani se je bilo zbralo nad 400 zastopnikov Zvezinih članic, kar dokazuje, da vkljub krizi zanimanje za zadružništvo ni padlo, nasprotno, da se je ravno zaradi krize še povečalo. Velika udeležba na skupščini, poročila vodilnih funkcionarjev Zveze in stvarna debata dokazujejo, da so zadrugarji še bolj strnili svoje vrste in da so trdno odločeni vztrajati do zmagonosnega konca.

Glavno skupščino je v odsotnosti Zvezinega predsednika ministra dr. Antona Korošca otvoril prvi podpredsednik ravnatelj Bogumil Remec. Najprej je konstatiral, da je bila skupščina pravilno sklicana in da je sklepčna, ker ima Zveza sedaj 704 članice in da je od teh zastopanih 414 včlanjenih zadrug.

Za zapisnikarja je določil Zvezinega tajnika g. Antona Kralja, za overovatelja zapisnika pa gg. dr. Fr. Schaubacha in Alojzija Kocmurja.

Nato je pozdravil zastopnika bana, referenta kmetijskega oddelka pri banški upravi g. L. Puša in g. Končana, kabinetnega šefa g. ministra dr. Kreka

ter predsednika Kmetijske zbornice g. M. Steblovnika. Dalje je prebral brzojavni pozdrav zadržanega ministra g. dr. Antona Korošca.

Ob navdušenem pritrdjevanju zborovalcev je predsednik predlagal, da odpošlje skupščina sledeče brzojavne pozdrave:

1. Njegovemu Visočanstvu knezu namestniku Pavletu:

Delegati slovenskih zadrug, zbrani na glavni skupščini Zadružne zveze, pošiljajo vdane pozdrave in izražajo vdanost in zvestobo visokemu kraljevskemu domu.

2. Predsedniku kraljevske vlade dr. Milanu Stojadinoviću:

Delegati slovenskih zadrug na glavni skupščini Zadružne zveze pozdravljajo in prosijo za Vašo pomoč za likvidnost kreditnega zadružništva, ki se že sedmo leto bori z nelikvidnostjo.

3. Ministru za kmetijstvo Svetozarju Stankoviću:

Slovenski zadrugarji, zastopani na glavni skupščini Zadružne zveze, toplo pozdravljajo svojega resornega ministra.

4. Predsedniku in ministru za notranje posle dr. Antonu Korošču:

Delegati slovenskih zadrug Vas z glavne skupščine Zveze prisrčno pozdravljajo, Vam izražajo polno zaupanje in prosijo za Vašo pomoč.

Po tem uvodu je prišla skupščina k obravnavanju naslednjega dnevnega reda:

1. Odobritev zapisnika o zadnji glavni skupščini.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1936.
5. Volitev odbora.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Potem, ko je bil zapisnik o zadnji glavni skupščini soglasno odobren, je podal načelstveni ravnatelj sledeče

poročilo načelstva:

Preteklo leto je prineslo izboljšanje gospodarskega položaja našega kmeta in tudi skoro vseh drugih slojev prebivalstva. Zdi se, da je to izboljšanje v precejšnji meri le posledica ogromnega evropskega oboroževanja in torej le nekak mir pred viharjem, vendar je treba ugotoviti, da je splošna gospodarska stiska, o kateri smo morali prejšnja leta na naših občnih zborih govoriti, očitno zmanjšana. Ni pa končana pri nas na Slovenskem denarna kriza. Mnogokrat smo poudarjali, da so v drugih državah v času največje gospodarske krize napeli vse sile, da rešijo denarnišvo pred polomom in niso čakali konca gospodarske krize, pri nas pa žalibog ni država napravila ničesar učinkovitega. Živeli smo sicer v raznih zaščitah, poti iz zaščit pa ni nihče pokazal. Gospodarsko izboljšanje je privedlo do tega, da je spet precej odvišnega denar-

ja, ta pa ne najde pravega načina, da bi nadalje oplojeval narodno gospodarstvo prav zaradi tega, ker denarna kriza pri nas na Slovenskem ni končana. Nezaupanje do domačih denarnih zavodov je pač pognalo mnogo denarja v državne zavode, tudi razni mestni zavodi so mogli pritegniti nase, ker so bili pač ves čas v ugodnejšem položaju, lepe vsote novih vlog, za nas najvažnejši zavodi, t. j. naše kmetijske posojilnice pa niso mogle priti do novega življenja in niso mogle preprečiti, da se začneja novo oderuštvo na kmetih. Po šestih letih denarne krize moramo ugotoviti, da se stanje naših kmetijskih posojilnic ni izboljšalo, da se za naše kmetijske posojilnice še ni ničesar storilo.

Boj za likvidnost.

Kljub naporom celega preteklega in letošnjega leta, da bi prišlo do likvidnosti, danes ne moremo poročati, da je naš boj za obtok denarja do konca dobojevan. Le toliko moremo reči, da je zelo upravičeno upanje, da bo v nekaj mesecih mogla Zadružna zveza v glavnem izplačevati zadrugam iz njihovih naložb in da bo tako vsaj velika večina naših posojilnic zopet začela z delovanjem. Vseh poskusov, ki so bili v tej smeri napravljeni, nima pomena opisovati. Nešteto je bilo poti v Belgrad do različnih oblastnikov, ogromna je bila tozadevna korespondenca, sestavljenih je bilo celo vrsto poročil, ki so se izgubljala po belgrajskih pisarnah, imeli smo revizije, ki so pretehtale vsako našo aktivno in pasivno postavko od vseh strani in preračunavale našo rentabiliteto, napravljenih je bilo več načrtov kako priti do likvidnosti, ki niso našli milosti in danih je bilo pre-

mного obljub, ki so ostale doslej samo obljube.

Likvidnost naših kmetskih posojilnic je v veliki meri odvisna od tega, kako se bo reševalo vprašanje dobroimetij pri Privilegirani agrarni banki in državnih obveznic, ki jih prejmejo posojilnice kot odškodnino za oddane kmetske dolžnike. Ko je bila izdana 25. septembra 1936 uredba o likvidaciji kmetskih dolgov, so nam govorili na merodajnih mestih, da bodo poskrbeli tudi za likvidnost tistih zavodov, ki bodo morali oddati kmetske dolgove. Kljub temu, da je ta uredba pomenila za naše zadruge hud udarec, ker jim je odvzela rezerve, kljub temu, da so zadruge silno trpele zaradi pomanjkljivosti uredbe in zaradi formalizma, ki je s tem v zvezi, smo vendarle prav ob obljubah, da pride do likvidnosti, gledali takrat veseleje v bodočnost. Saj je prinesla uredba vendarle ogromnemu številu kmetov olajšave. Marsikatera posojilnica se je rešila dvomljivih dolžnikov, še več pa se jih je rešilo sovrašstva, ki bi nastalo proti njim, če bi morale z vso silo nemarne kmetske dolžnike izterjavati. Toda obljuba, da pride obenem do likvidnosti, se do danes ni izpolnila.

Prav v zadnjih dneh smo doživeli objave državnih zavodov, ki kažejo, da je za likvidnost malih denarnih ustanov premalo razumevanja. Obljubljali so, kot veste iz dnevnega časopisja, da bodo dali zavodom, ki imajo pri PAB tekoči račun, kot posojilo eno četrtno tega računa proti temu, da zavod podpiše menico in da položi kot supergarancijo vse dobroimetje pri PAB. O državnih obveznicah ni bilo niti govora. Če bi tedaj imela kaka zadruga za mili-

jon din kmetskih dolžnikov, ki jih je oddala, bi mogla prejeti 125.000 din lombardnega kredita, morala pa bi podpisovati za to menice in dati za 500.000 din dobroimetja pri PAB kot posebno kritje. Obenem pa je bilo razglašeno, da se mora iz tega posojila izplačati male vlagatelje do 10.000 dinarjev.

Kako malo je bila ta stvar resna, nam pokažejo številke. Doslej je prijavilo 4140 kreditnih ustanov 651.000 kmetov dolžnikov, in sicer dolgove v višini 2.816.200.000 din. V celi državi so združne organizacije oddale 894 milijonov 389.000 din kmetskih dolgov. Na področju ljubljanske podružnice je oddalo 458 zadrug 41.498 dolžnikov v višini 387.000.000 din. Pripomnimo naj, da se bodo te številke še nekoliko izpremenile, vendar ne bistveno. Zadruge, včlanjene v Zadrugni zvezi, so oddale 237 milijonov in 29.600 kmetskih dolžnikov. Opozarjamo, da je ta številka bistveno manjša kot se je pričakovalo. Naše zadruge so prej mislile, da bodo mogle oddati kot kmete 39.000 dolžnikov in dolgov za 340 milijonov.

Če je tedaj oddanih 237 milijonov, bi mogle zadruge, včlanjene v Zadrugni zvezi, imeti dobroimetja pri PAB okrog 120 milijonov. Četrtnina tega znese 30 milijonov. Po objavi bi mogle tedaj zadruge prejeti lombardnega kredita 30 milijonov. Vložnikov do 10.000 din pa je pri naših zadrugah za 136 milijonov. In te naj bi zadruge izplačale potem s 30 milijoni! Vrh tega bi morale plačevati še menice in biti v vedni nevarnosti, da jim državni zavodi kak dan odpovedo ta kredit. Tak način upostavljanja likvidnosti ima ta učinek, da so vlagatelji, ko vidijo, da se napovedano ni izvršilo, še bolj razočarani in neza-

upni. Zato je Glavna zadružna zveza v Belgradu nastopila z vsemi silami, da izvojuje za zadruge ugodnejše pogoje. Nekaj upamo, da bo dosegla.

Oddaja dolžnikov PAB.

Poleg naporov, da bi prišli do likvidnosti in ozdravljenja našega denarništva, je bilo glavno delo Zadružne zveze proti koncu preteklega leta in v prvi polovici letošnjega leta oddaja dolgov po uredbi o likvidaciji kmetских dolgov. Za naše zadruge je bila to težka naloga. Prejele so obrazce in navodila, ki jih večina ni razumela. Naše zadruge namreč večinoma nimajo izučenih knjigovodij, ampak delajo navdušeni zadrugarji iz ljubezni do stvari. Formularji in navodila tudi niso bila prilagoden našim razmeram. Doživeli smo zopet nov dokaz, kaj je centralizem. Zadružna zveza je pomagala svojim članicam, kar je mogla. Za velik del zadrug so napravili obračune uslužbenci Zadružne zveze. Združeno je bilo to z mnogimi stroški in mnogimi tehničnimi težavami. Samo Zadružno zvezo je stalo to delo po malem računano 120 tisoč dinarjev. Koliko stroškov so imele posamezne zadruge poleg tega, je težko dognati. Bile pa so visoke številke. Zadružna zveza je poslala samo zaradi izročitve kmetских dolgov kreditnim zadrugam 17 okrožnic, nekatere po več strani.

Težave kreditnih zadrug.

Na tem mestu pribijemo, da se za kasneje ne pozabi, v kako težak položaj so prišle naše zadruge zaradi denarne krize in zaradi uredbe o likvidaciji kmetских dolgov. Precej zadrug imamo, ki so oddale skoro vse kmetске

dolžnike PAB. Te zadruge se ne morejo sedaj prav nič gibati, ker nimajo nikaškega vira dohodkov. Novih vlog ne morejo pritegniti, ker starih niso izplačevale. Nezaupanje, ki je nastalo v začetku denarne krize, se je le še pomnožilo. To je gnalo v letošnjem in lanskem letu znova zadruge pod zaščito, tako da jih je do danes zaprosilo zaščite od 335 200. Nekatere so vzele posojilo pri Zadružni zvezi, da so mogle ustreči kmetom v svojem okolišu. Sedaj so kmete oddale in dobivajo za to po 3%, plačevati pa morajo Zadružni zvezi po 6½%. Položaj za te zadruge je obupen, četudi je pred denarno krizo večina teh stala zelo dobro. Ogromna večina zadrug ima naložen denar pri Zadružni zvezi. Imamo take, ki imajo naložene sorazmerno zelo visoke vsote. Od 263 zadrug, ki imajo naložbe pri Zadružni zvezi, je 152 takih, ki imajo preko 40% svojih hranilnih vlog naloženih pri Zvezi. Tudi te si ne morejo nič pomagati, dokler Zadružna zveza ne more izplačevati naložb. Kar imajo v posojilih, so bila kmetška in torej dobe za to le dobropis pri PAB in državne obveznice. Vrhu vsega tega so morale, kot smo že rekli, zadruge oddati skoro vse rezerve, tako da v slučaju kake nove izgube, ne bodo vedele, kako izravnati bilanco. Kako težko je zadrugam tudi zaradi rentabilnosti, je iz gornjega razvidno. Od Zadružne zveze prejmejo 2%, od države in PAB pa 3%. Obrestovati morejo torej svojim vlagateljem kvečjemu 2%. Tudi to je marsikatero zadrugo gnalo pod zaščito, da je mogla znižati obrestno mero. Kar ko naj sedaj taka zadruga pritegne nove vloge, če ne more obrestovati starih tako kot, recimo, državni zavodi?

Prihaja pa še drugo vprašanje s

prejšnjim v zvezi. Kam z novimi vlogami, če jih le pritegnejo zadruga? Vsaj nekaj bi jih moralo v posojila, da se krijejo režiije. Toda v kakšna posojila? Kmetске zadruga so delale predvsem s posojili na poroštvo. Danes je to težka stvar, ker je uredba o likvidaciji kmetских dolgov pustila toliko nejasnosti, da bo komaj v par letih mogoče dognati, kdo je res dober porok in kdo ne, kdo ima še kako obvezo proti PAB in kdo ne. Položaj našega kmetskega posojilništva je torej izredno težak. Odstraniti je treba na vsak način nezaupanje, ki leži nad našimi zadrugami in to z močno gesto, ne pa da bi zdravili to težko rano samo z malimi obliži. Zadruga morajo biti postavljene v položaj, da lahko rečejo: odslej naprej v glavnem lahko vse izplačujemo. Potem se bo vrnilo zaupanje.

Računati pa moramo seveda, da bo razrvanost, ki je nastala na denarnem trgu, trajala še nekaj let potem, ko bo nezaupanje premagano in da bo treba napornega dela in velike previdnosti, da zopet zacveto naše podeželske rajfajzenovke. Kako so potrebne, kmetje že danes znova čutijo, ko tudi v nujnih slučajih ne morejo dobiti posojil ali pa le od na novo nastajajočih oderuhov.

Rekli smo, da imajo zadruga pri Zvezi mnogo naloženega denarja. Naj rajfajzenovke še tako prosijo za izplačila, ne moremo ustreči, ker je dotok gotovine silno majhen. Prav zato nismo v pričakovanju obnovitve denarnega obtoka delali tako imenovanega razporeda. Zadruga so kljub temu dobile tiste male vsote, ki so nanje odpadle. Odkar smo šli pod zaščito, izplačujemo vsem zadrugam po sorazmerju naloženega denarja. Doslej je odpadlo na zadruga

nekako 3%. Upajmo, da nam končno ne bo treba delati razporeda in da pride poprej rešitev.

Novi združni zakon.

Po dolgem, dolgem pripravljanju smo dobili nov združni zakon, zakon o gospodarskih zadrugah. Njegova glavna zasluga je, da je sedaj v naši državi združna zakonodaja izenačena. Za nas ta zakon ne pomeni kakih velikih prevratov, ampak v glavnem potrjuje naša dosedanja pota. Izpopolnitev pomeni, da je izločil iz združništva to, kar v resnici ni prava združga, namreč ustanove, ki delujejo v prvi vrsti z nečlani. Tako je bistvo zadruga, neposredno gospodarsko sodelovanje članov zadrugarjev, prišlo do polnega izraza. Slaba stran tega zakona pa je, da je napravil zadrugam mnogo novega dela. Prilagoditi bo namreč treba vsa pravila, počasi tudi tiskovine in knjige. Zakon je vpe-ljal marsikako novo stvar, ki se bo v naših razmerah zdela čisto odveč, ki pa je v južnih pokrajinah naše države potrebna. Združna zveza bo skušala zadrugam pomagati z vsem, da bodo čim lažje prešle preko teh težav in bo v ta namen izdala za vse vrste zadrug enotna pravila, ki jih bodo potem zadruga brez velikih izprememb prilagodile svojim krajevnim razmeram.

V novem zakonu je tudi govora o združnem zavarovanju. Znano je, da je v drugih državah zlasti kmetско zavarovanje izpeljano na združni podlagi. Pa ne samo elementarno zavarovanje, tudi življenjsko zavarovanje je marsikje v obliki zadrug. Ta misel je tudi v novem zakonu poudarjena. Danes, ko se toliko govori o osamosvojitvi kmeta, bo tudi pri nas ta misel vedno

bolj prihajala na površje. Doslej smo hodili v zavarovanju v naših vrstah eno edino pot. Odkar pa so nekateri šli preko te edinstvenosti, se zdi, da bo treba tudi v tej panogi kmeškega gospodarstva iti svojo združno pot brez ozira na stare ustanove z monopolnim stališčem. Novi združni zakon daje tozadevne smernice.

Zaradi kreditnih zadrug trpe tudi druge.

Ogromne težave, s katerimi se bori združništvo, je marsikako delo za razširjenje in izboljšanje združništva zavrlo. Ves združni organizem čuti krizo, ki je zadela denarne zadrug, ker so bile prav one pri nas podlaga ostalemu združništvu. Če mora kmeška zadruga začeti delo z dragim kreditom mestnih zavodov, običajno ne bo daleč prišla. Le posojilo z nizko obrestno mero more takim zadrugam dati potrebno oporo. Kljub vsemu temu pa je število zadrug vendarle vedno rastlo in ni nikdar nazadovalo. Gotovo je to znamenje, da je vedno več smisla za skupnost v gospodarstvu in da je združništvo pri nas globoko prodrlo v ljudske sloje. Vse to pa je tudi dokaz, da bo združništvo pri nas sedanjo krizo prebolelo in se potem tem bujneje razvilo. Ni vsaka poskušnja v pogubo, ampak more biti le opomin k previdnejšemu in bolj poglobljenemu delu.

Zadrug in davčna oblast.

Nočemo, da bi ostalo neomenjeno, da zadrug zelo trpe zaradi vedno večjega pritiska davčnih oblasti. Vsaka stvar se tolmači v slabem smislu in pisarjenja in razlaganja ni ne konca ne kraja. Uspeh davčnih oblasti je zaradi

tega formalizma vseeno skrajno malenkosten. Tudi trgovcev — prijateljev naših konzumnih zadrug — nočemo pozabiti. Tudi ti bojujejo prazen boj kot so se ga naučili iz tujine, ker dejansko zadrug niso dobrim in solidnim trgovcem prav nič nevarne in so postale olajšave zadrug tako malenkostne, da res ne morejo biti uvidevnemu trgovcu v spodtiko. Pravice do življenja pa si seveda nobena zadruga ne bo pustila vzeti, ker je svoboda združevanja tudi na gospodarskem polju vsem enako priznana.

Revizijsko delo.

Ker je bilo, kot smo povedali, ogromno dela z izročitvijo kmeških dolgov PAB, je precej zastalo revizijsko delo. Revizorji so morali pomagati zadrugam po deželi, da so mogle oddati v redu kmeške dolžnike, morali pa so mnogokrat napravljati tudi računske zaključke, zlasti v slučajih, ko so zadrug izgubile svoje rezerve in je bilo treba tudi v bilancah izkazovati dolg države. To je marsikatero sicer dobre zadrugarje oplašilo, da sami niso upali napraviti letnih računov. Vendar je bilo v preteklem letu kljub temu, da je bil celo en revizor manj kot običajno, izvršenih 331 revizij. Poleg revizijskega dela so revizorji izvrševali pri zadrugah razne posle z vpeljavanjem v poslovanje, inventiranjem in pregledovanjem računskih zaključkov. Pri revizijah moramo ponovno in ponovno poudariti, da zadrug ne skrbe dovolj točno za pravočasno odstranitev pri reviziji ugotovljenih nedostatkov in o tem tudi ne poročajo Združni zvezi. Pri takih zadrugah bo novi združni zakon s svojimi strožjimi predpisi zelo prav prišel.

»Narodni Gospodar« je izhajal kot druga leta v 1550 izvodih. Priobčeval je vedno vsa navodila, kako izvrševati razne uredbe o zaščiti denarnih zavodov in zaščiti kmetov. Zadružna šola je tudi preteklo leto kot vselej vzgojila 40 združnih učencev, od katerih je podpisala Zadružna zveza 26. Delo Zveze je nekoliko razvidno tudi iz tega, če pove-
mo, da je došlo 10.221 dopisov in da je bilo odposlanih 12.587. V preteklem letu je bilo poleg tega razposlanih 27 okrožnic v 6614 izvodih.

Načelstvo Zadružne zveze je imelo v letu 1936 26 sej. Članstvo je v preteklem letu narastlo od 666 konec leta 1935. na 682 konec l. 1936. Odpadlo je 13 članic, od katerih je bilo izključenih 6, pristopilo pa je na novo 29 članic. Po današnjem stanju pa znaša število članic 704. Deleži so znašali ob koncu leta 1936. 1.710.300 din.

Zadruharji!

*

Odbor Zadružne zveze se zaveda, v kako težkih razmerah se nahaja Zadružna zveza in naše združništvo. Mnenja pa je, da je storil svojo dolžnost, da je napravil prav vse, kar je mogoče, da pridemo iz tega položaja zopet do novega razvoja. Slišali smo razne očitke in se ob vsakem zamislili, v koliko bi mogel biti upravičen. Navadno se je vsak nanašal na preteklost, ki je ni mogoče več izpremeniti. Radi pa bomo slišali vsak nasvet, kaj storiti v bodočnosti. Mnogo so nas vse naučile skušnje zadnjih let, Bog daj, da bi prišle združništvu v korist.

V težkih razmerah stopamo pred vas s svojimi neveselimi poročili, vendar z upravičenim upanjem, da je najtežje prestano, obenem z nado, da bo

naše združništvo po preboleni gospodarski in zlasti denarni krizi sorazmerno hitro zopet zacvetelo. Danes so na dnevnem redu volitve. Danes sodite, ali ste tudi vi mnjenja, da smo storili svojo dolžnost in ali smo upravičeni, da tudi nadalje vztrajamo na nam doslej zapu-
panih mestih.

*

Za njim je poročal ravnatelj dr. Jos. Basaj o bilanci za l. 1936., pri čemer je nadrobno razčlenil in pojasnil vsako posamezno postavko.

Poročilo nadzorstva.

Sledilo je poročilo nadzorstva, ki ga je podal njegov predsednik g. Ignacij Zaplotnik. V svojem poročilu je omenil, da je imelo nadzorstvo v poslovnem letu 1936. dve seji, zastopnik nadzorstva pa se je udeleževal tudi vseh načelstvenih sej.

Računski zaključek za l. 1936. je nadzorstvo pretresalo v seji dne 26. julija 1937, potem ko ga je član nadzorstva dodobra pregledal in analiziral. Nepremičnine so bile v l. 1934. nekoliko previsoko valorizirane, kar pa je izravnano s posebnim fondom v znesku 1.714.589,37 din. Vrednostni papirji, katerih ima Zveza za precejšnjo vsoto, v ceni stalno rastejo. Tako je poskočil kurz 7 % investicijskega posojila od 86.— din, kakor je privzet v bilanco, na 94.— din, 7 % Blairovo posojilo od 76.— na 85.— din, 8 % Blairovo posojilo od 86,50 na 94.— in vojna škoda od 377.— na 418.— din. Ta razlika v ceni vrednostnih papirjev znaša več stotisoč Zvez v dobro.

Nadzorstvo konstatira, da je imelo Zvezino vodstvo, posebno oba ravnatelja, v lanskem letu obilo dela in skrbi z

akcijo sanacije in likvidnosti Zveze. Koliko je bilo predloženih spomenic, koliko osebnih posredovanj in potov! Tudi drugo uradništvo je kot vedno, vestno izvrševalo svoje posle.

Nadzorstvo je računski zaključek, ki izkazuje 42.995,64 din čistega dobička odobrilo in sklenilo predlagati občnemu zboru, da ga potrdi, načelstvu pa podeli razrešnico.

Debata.

Delegat Burnik (Teharje) izvaja, da je iz poročil obeh ravnateljev dobil vtis, da je Zadrúžna zveza izvrševala veliko delo in da je zastavila vse svoje sile za korist zadrúžne organizacije. Izraža prepričanje, da je vodstvo Zveze v dobrih rokah in da zasluži vse priznanje. Želi, da bi se poročilo ravnatelja Gabrovska ponatisnilo, zadrúge naj bi ga pazljivo prebrale.

Predsednik Remec pristavi, da se bo poročilo objavilo v Zvezinem glasilu.

Delegat Gornjak (Št. Ilj pod Turjakom) omenja, da je zadrúžništvo prestalo bridko izkušnjo, ki naj se v bodoče upošteva. Zveza je svoj čas zahtevala, naj se odvišni denar nalaga le pri njej. Pokazalo se je, da so se bolje odrezale posojilnice, ki so dajale kredite tudi obrtnikom in trgovcem in da so na slabšem one, ki so posojevale samo kmetom. Zadrúžna gospodarska banka bi bila morala biti bolj previdna pri upravljanju zaupanega ji denarja. Zdaj se skušajo storjene napake popraviti. Naj bodo dosedanje skušnje šola za bodočnost.

Delegat Vesenjaka poudarja, da so bila vsa poročila odkritosrčna, kakor jih zahteva naša morala. Delo, ki je bilo storjeno, je skoraj nadčloveško, tako

da človek ne ve, ali bi bolj občudoval ogromno delo ali trdno zadrúžno zavest. Po dolgih letih je letos Zveza zopet dobila nekaj podpore iz javnih sredstev, kar je dokaz, da je minila doba, ko so nas hoteli uničiti. Vodstvu Zveze je treba priznati zahvalo, da si je s toliko odločnostjo prizadevalo zboljšati položaj zadrúžništva.

Delegat Jančič vpraša, ali si bodo mogle zadrúge kaj pomagati z boni, ki jih bo dala država za likvidacijo kmečkih dolgov.

Delegat Kranjc želi pojasniti, ali bi bilo posojilnicam kaj pomagano, če bi dale bone v lombard.

Drug delegat vpraša, ali bodo morale zadrúge same nositi stroške za tiskovine in druge stroške, ki so nastali v zvezi z oddajanjem kmečkih dolgov Priv. agrarni banki. Želi tudi pojasniti, kako je s pošto oprostivijo.

Delegat Kos (Slovenska Bistrica) želi pojasniti, ali bo še podaljšán rok za vlaganje prošenj za odlog plačil, ki poteče letos 25. novembra.

Delegat Strman (Šmartno pri Litiji) vpraša ali bo PAB sama poslala dolžnikom pojasniti, koliko so dolžni.

Delegat Omahen (Dobrníč) želi, da bi se v Narodnem gospodarju objavilo, v katerih zadevah Zveza intervenira, da se more ljudem povedati, na čem se dela.

Delegat Moškon (Rajhenburg) vpraša ali je Zvezi znano, da so se iz Murske Šobote razpošiljali dopisi, v katerih se je trdilo, da bodo morale zadrúge odpisati 40 % od svojih naložb.

Delegat Rihar (Dolsko) razpravlja o tem, kako naj bi se uredilo poslovanje v bodočnosti z ozirom na to, da je pričakovati, da bo sanacija zadrúžništva trajala še dolgo.

Ravnatelj Gabrovšek pojasnjuje na stavljen vprašanja posameznim delegatom:

Glede obveznic, ki jih bodo te dni zadruge prejele od Priv. agrarne banke, je treba pripomniti, naj vsaka zadruza gleda na to, da jih dobro spravi. Gotovo je, da se jih bodo hoteli polastiti spekulanti, ki bodo skušali doseči, da se bo z njimi trgovalo na borzi, kjer jim bodo določili prav nizek kurz, pozneje pa jim bodo ceno pognali kvišku. Zadruga naj torej teh obveznic nikomur ne prodajajo. Le vlagatelj jih lahko odstopajo, toda ne drugače kakor po 100 %. Take posojilnice ki so pod zaščito, pa jih tudi vlagatelj ne smejo odstopati neomejeno, ampak le v določenem razmerju z višino hranilnih vlog.

Zveza je pripravljena sprejemati obveznice v depot proti malenkostni odškodnini za upravljanje, če bi katera posojilnica teh papirjev ne hotela imeti doma v shrambi. Zveza bo poskrbela, da se pravočasno vnovčijo kuponi, ki zastarajo že po preteku enega leta, na kar je obračati posebno pozornost.

Bone bi bilo mogoče dobiti le za dobroimetje pri PAB.

Vlagatelj si z obveznicami ne bo mogel dosti pomagati. Mogel bi jih porabiti le za plačilo davkov, ki so ostali neporavnani do l. 1932, in za plačilo dopolnilne prenosne takse, ki je na dolgu še do l. 1935. Takih primerov je pa pri nas le malo. Vlagatelj bi mogel obveznice kvečjemu prodati, toda bi pri tem precej izgubil.

Glede stroškov za delo ob likvidaciji kmečkih dolgov je omeniti, da se PAB brani povrniti jih zadrugam, češ da opravlja to delo za državo, država jih pa tudi noče trpeti, tako da bo kon-

nec koncev morala vsaka zadruza te stroške nositi sama.

Zastran pošne prostosti je v teku akcija, da bi se zadrugam zopet priznala in naj bi tozadevna odredba zopet prišla v finančni zakon.

Rok za vlaganje prošenj za zaščito bo skoraj gotovo podaljšan, če ne za vse denarne zavode, pa vsaj za zadruga. Tako poročilo smo dobili, ko smo posredovali, naj se rok podaljša.

Z obračuni Priv. agrarne banke nimajo posojilnice sedaj nič več opraviti, ker so svoja kmečka posojila oddala banki in je banka sedaj upnik. Drugo anuiteto, ki je zapadla dne 1. novembra, morajo zadolženi kmetje plačati pri svoji davčni upravi. Posojilnice same pa imajo svojo anuiteto dobiti od Priv. agrarne banke dne 31. decembra letos. PAB izplačuje na to anuiteto predjme v izmeri 60%.

One, ki gledajo pesimistično v bodočnost zadružništva, opozarja, naj se spomnijo na razmere po svetovni vojni. Koliko so ljudje tedaj izgubili! Govorilo se je splošno, da ne bo hotel nihče varčevati. Pa je prišlo drugače. Takratnim razmeram so podobne sedanje. Ljudje bodo gotovo prišli do prepričanja, da je bolje varčevati, kakor razsipati. Brez dvoma se bodo razmere kmaluboljšale, brž ko bodo posojilnice vsaj nekoliko likvidne.

Najbolj važno vprašanje, ki zanima naše posojilnice, je vprašanje, kako priti do denarja. Zadnji sklepi Narodne banke, kako misli priskočiti na pomoč, niso resni in so naleteli na odločen odpor tako pri bančnih zavodih kakor tudi pri zadružništvu. Pogoji, ki jih je postavila Narodna banka, so taki, da onemogočujejo vsak kredit. Opravičeno pa

je upanje, da se bo izpremenil projektirani način lombardiranja. Za lombard bodo lahko prosile vse posojilnice, ki so izročile kmečke dolžnike PAB.

Poročevalec je še omenil razne možnosti, kako bi se s pomočjo javnih faktorjev dala vzpostaviti ali vsaj izboljšati likvidnost posojilnic.

Po stavljenem predlogu za konec debate so govorili še nekateri prijavljeni delegatje, na kar je dal predsednik na glasovanje predlog nadzorstva:

a) da se načelstvu podeli absolutorij;

b) da se odobri računski zaključek za l. 1936.

Oba predloga sta bila sprejeta soglasno.

Volitev odbora.

Predsednik odredi volitev odbora, ki mu je potekla triletna poslovna doba. Obenem naznani, da se je g. dr. Mohorič odpovedal nadaljnji kandidaturi.

Delegat Martin Steblovnik predlaga, naj se volijo v odbor vsi prejšnji člani, namesto dr. Mohoriča pa predlaga g. dr. Stankota Žitka, odvetnika v Ljubljani. Ta predlog se sprejme soglasno in se izvolijo v odbor gg.:

Dr. A. Korošec, minister, Beograd;
Bogumil Remec, gimn. ravnatelj v p., Ljubljana;

dr. Karel Capuder, gimn. ravnatelj, Ljubljana;

Franc Gabrovšek, duhovnik, Ljubljana;

dr. Fr. Schaubach, odvetnik, Maribor;

Valentin Zabret, dekan, št. Vid nad Ljubljano;

Anton Cestnik, prof. v p., Celje;

Ivan Černoga, posestnik, Zdole;

Josip Klekl, župnik v p., Črensovci;
dr. Josip Leskovar, odvetnik, Maribor;

Ivan Lovrač, posest., Medija-Izlake;
Jernej Podbevšek, mestni župnik, Škofja Loka;

Janez Štrcin, posestnik, Kaplja vas pri Komendi;

dr. Dominik Žvokelj, odvetnik, Kamnik.

Volitve nadzorstva.

Pred volitvijo nadzorstva naznani predsednik, da je dosedanji član nadzorstva g. župnik Ramovš izrazil željo, da bi ne bil več voljen. Tudi namesto dosedanjega člana nadzorstva, g. dr. Stankota Žitka, ki je izvoljen v odbor, bo treba voliti drugega člana.

Delegat Martin Steblovnik predlaga, naj se volijo v nadzorstvo vsi prejšnji člani, namesto gg. Jakoba Ramovša in dr. Stanka Žitka pa predlaga gg. Josipa Klopčiča, župnika na Dobrovi pri Ljubljani in Miloša Stareta, odvetniškega koncipienta v Ljubljani. Ta predlog se sprejme soglasno in so v nadzorstvo izvoljeni gg.:

Ignacij Zaplotnik, katehet in duh. svetnik v Ljubljani;

dr. Anton Breclj, zdravnik v Ljubljani;

Jakob Fatur, dekan v Radovljici;

Ivan Klemenčič, župnik na Igu;

Josip Klopčič, župnik na Dobrovi pri Ljubljani;

Josip Osana, gimnazijski ravnatelj v Ljubljani;

Matej Rihar, dekan v Kamniku;

Miloš Stare, odvet. koncipient v Ljubljani;

Martin Steblovnik, pos. in predsednik Kmetijske zbornice, Šmartno ob Paki.

Slučajnosti.

Pri slučajnostih so želeli nekaj pojasnil delegati Biček (Jesenice), Vidmar (Višnja gora) in Galun (Stoperce).

Ker se ni nihče več priglasil za besedo, se je predsednik zahvalil delegatom za obilno udeležbo in za stvarno razpravljanje, na kar je zaključil glavno skupščino.

Novosti v novem združnem zakonu.

(Nadaljevanje)

Organi zadruge.

Nadzorni odbor.

Nadzorni odbor mora biti sestavljen iz najmanj treh združenikov. Biti morajo pismeni in morajo svobodno razpolagati s svojim premoženjem. V nadzorni odbor se lahko voli tudi tak zastopnik včlanjene pravne osebe, ki je upravičen zastopati to pravno osebo; pri zvezah se lahko v nadzorni odbor volijo člani včlanjenih zadrug.

Slično kakor pri upravnem odboru se tudi v nadzornem odboru ne more izvrševanje odborniških dolžnosti prenesti na drugo osebo. Isto tako je slično kakor za upravni odbor dopustno, da se voli v nadzorni odbor nekaj namestnikov.

Nova je dalje določba, da ne more upravni odbor člana nadzornega odbora izključiti iz zadruge.

Kooptacija novih članov nadzornega odbora ni dovoljena. Če bi se število članov nadzornega odbora znižalo pod polovico, se mora sklicati skupščina, da popolni izpraznjena mesta. Eventuelno imenuje začasni nadzorni odbor celo revizijska zveza.

Dolžnosti nadzornega odbora so v splošnem iste kakor po dosedanjem zakonu. Revizijska zveza sme za vse ali za nekatere vrste zadrug zahtevati, naj

nadzorni odbor sestavi pravilnik za nadzorovanje. Ta pravilnik mora odobriti skupščina, pa tudi zveza si lahko pridrži pravico, da pravilnik odobri.

Glede sej nadzornega odbora in glede zapisnikov o teh sejah veljajo isti predpisi kakor za seje upravnega odbora.

Važna je določba, da mora nadzorni odbor ne samo preizkusiti računski zaključek in predloge upravnega odbora o porabi poslovnega prebitka, oziroma o nadopolnitvi poslovne izgube, ampak mora o tem sestaviti tudi pismeno poročilo za skupščino. Brez tega poročila ne more skupščina sklepati o odobritvi računskega zaključka, niti ne more dati upravnemu odboru razrešnice.

Na skupščini nastopa nadzorni odbor kot celota. Vendar pa sme vsak član nadzornega odbora predložiti skupščini svoje oddvojeno mnenje, zlasti tedaj, če bi mogle nastati zanje kakve odgovornosti za škodo ali kazenska odgovornost.

Po dosedanjih predpisih je mogel nadzorni odbor sklicati skupščino, ako se mu je to zdelo potrebno v interesu zadruge. Sedaj je dolžan neutegoma sklicati skupščino, če to

zahteva korist zadruga ali če opazi kake bolj znatne pogoške v upravi zadruga ali znatnejše prekršitve zakona, pravil ali skupščinskih sklepov.

Če nadzorni odbor odstavi kakega člana upravnega odbora, ali morda ves upravni odbor, mora o tem obvestiti revizijsko zvezo in sklicati v 15 dneh skupščino, kateri mora poročati o zapaženih nepravilnostih.

V nekem oziru je območje nadzornega odbora nekoliko razširjeno. Tako n. pr. ne sme noben član upravnega odbora prevzeti kake obveznosti nasproti zadrugi niti kot dolžnik niti kot porok, ako mu tega pismeno ne dovoli nadzorni odbor.

Če kršijo člani nadzornega odbora prevzete dolžnosti, so odgovorni zadrugi slično kakor člani upravnega odbora. V morebitnih pravdah za povračilo škode zastopa zadrugo nasproti nadzornemu odboru upravni odbor, če ne bi skupščina izvolila za to posebnih zastopnikov.

Skupščina.

Predpisi, ki se nanašajo na skupščino (občni zbor), so v novem zakonu mnogo bolj natančni kakor v starem zakonu.

Predvsem je omeniti novo določbo, da se sme v pravilih velikih zadrug, ki imajo več kot 1000 članov, določiti, da ne izvršujejo zadružniki članskih pravic na skupščini direktno, ampak da sestavljajo skupščino predhodno izbrani delegati, ki jih izberejo člani na način, ki je predpisan v pravilih. Če ima zadruga manj kot 5000 članov, sme en delegat zastopati kvečjemu 50 članov, če ima zadruga nad 5000 članov, more en delegat zastopati največ 100

zadružnikov; vsak ostanek nad tem številom voli enega delegata.

Za sklicanje skupščine ni potrebna nobena posebna dovolitev.

Sklic skupščine in dnevni red se morata pravočasno naznaniti revizijski zvezi, ki ima pravico, da pošlje na skupščino svojega zastopnika, kateri je upravičen na skupščini govoriti, seveda pa nima glasovalne pravice.

Predmeti, ki spadajo v pristojnost skupščine so naštet v § 29. O teh predmetih more sklepati, oziroma more sklepati edino le skupščina. Območje skupščine je v primeri z dosedanjim zakonom nekoliko razširjeno. Poleg stvari, ki so že dosedaj spadale v območje skupščine, navaja novi zakon še sledeče stvari, o katerih mora skupščina sklepati:

1. podeljevanje razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora;

2. določanje skupne vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti: pri kreditnih zadrugah mora skupščina določiti najvišjo vsoto hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti, in določiti najvišji znesek posojila ali kredita, ki ga sme kreditna zadruga dati posameznim zadružnikom;

3. sklepanje o načinu, kako naj se vrši skupna prodaja zadružniških proizvodov in predelanega blaga;

4. načelno sklepanje o ustanavljanju zadružnih podjetij;

5. sklepanje o predlogih in pritožbah zadružnikov zoper poslovanje članov upravnega in nadzornega odbora in likvidatorjev.

Poleg teh predmetov pa se v pravilih zadruga lahko določijo še drugi

predmeti, o katerih mora sklepati skupščina.

Če bi hotela zadruga spreminjati ali dopolnjevati pravila, mora za to dobiti predhodno privoljenje revizijske zveze, če bi pa hotela pravila spremeniti ali dopolniti revizijska zveza, mora na to poprej pristati Glavna združna zveza.

Redna skupščina se mora opraviti najkasneje v 6 mesecih po končanem poslovnem letu. Če bi upravni odbor ne sklical skupščine v tem roku, jo mora sklicati nadzorni odbor v nadaljnjem mesecu dni. Če bi tudi nadzorni odbor tega ne storil, je dolžna sklicati skupščino revizijska zveza.

Tudi izredno skupščino sme sklicovati upravni odbor, nadzorni odbor in revizijska zveza.

Sklicanje izredne skupščine sme zahtevati, kakor doslej, ena desetina združnikov. Upravni odbor mora sklicati v takem primeru skupščino v 15 dneh; če bi tega ne storil, smejo združniki zahtevati od nadzornega odbora, da jo on skliče. Če bi niti nadzorni odbor ne sklical skupščine, se lahko združniki obrnejo do registrskega sodišča za dovolitev, da jo smejo sklicati sami. Stroške, ki so zvezani s takim sklicanjem, nosi zadruga, ki pa sme zahtevati, da te stroške poravnajo zadrugi tisti člani upravnega in nadzornega odbora, ki so se branili sklicati skupščino.

Na dnevnem redu vseh skupščin mora biti posebna točka o predlogih in pritožbah združnikov. Ti predlogi in pritožbe morajo biti izročeni onemu organu, ki sklicuje skupščino, najmanj osem dni prej nego

se snide skupščina in je sklicatelj dolžan, da te predloge in pritožbe razpoloži na vidnem mestu v poslovalnici zadruge.

Če je na dnevnem redu sprememba pravil, je treba navesti določbe, ki naj se spremenijo. Če pa se nameravajo spremeniti pravila glede glasovalne pravice, jamstva ali poslovnega deleža, se mora obenem s sklicanjem objaviti tudi besedilo nameravane spremembe ali dopolnitve in mora biti to besedilo razpoloženo združnikom na vpogled vsaj tri dni pred skupščino ali v poslovalnici zadruge ali na kakem drugem primernem kraju, ki mora biti označen v vabilu.

Vabilo na skupščino se mora takoj razpoložiti v poslovalnici zadruge.

V primerih, ko sklicuje skupščino revizijska zveza, je občina dolžna na njeno zahtevo razpoložiti vabilo na vidnem mestu in ga poleg tega brezplačno objaviti še na krajevno običajni način.

Med dnem, ko se objavi vabilo, in dnem skupščine, mora preteči najmanj sedem dni.

Skupščina more pravomočno sklepati samo o stvareh, ki so postavljene na dnevni red. Izjemo od tega pravila dela zakon v sledečih predmetih, o katerih sme skupščina sklepati, čeprav niso na dnevnem redu: 1. o tem, kako naj se vodi skupščina; 2. o sklicu nove skupščine; 3. v primerih, ko se kak izključen član pritoži na skupščino zoper izključitev; 4. kadar se po uvedbi konkurza sklepa na skupščini, ali naj ostanejo dotedanji člani upravnega odbora (likvidatorji) in nadzornega odbora še na svojih mestih ali naj se izvolijo novi.

Skupščina je sklepčna, če je navzoča na njej vsaj polovica združnikov, lahko se pa v pravilih zahteva navzočnost večjega števila združnikov.

Vsak združnik ima na skupščini pravico samo do enega glasu. Le v zadrugah, ki se bavijo s proizvodanjem, predelovanjem ali prodajo, se sme v pravilih določiti, da smejo imeti združniki sorazmerno jamstvu tudi več glasov, največ pa pet.

Za sklep o spremembi pravil, o odstitvi članov upravnega in nadzornega odbora in za sklep o prestanku ali spojitvi zadruge mora glasovati za predlog več kot polovica celokupnega števila združnikov.

Če bi ne bilo na skupščini navzočih zadosti združnikov, se sme v določenem roku sklicati druga skupščina, ki sklepa z nadpolovično večino glasov ne glede na število navzočih združnikov.

V nekaterih primerih združnik ne sme glasovati. Tako odvzema zakon glasovalno pravico združniku pri sklepih, s katerimi bi se oprostil kake obveznosti do zadruge ali v kakih drugih zadevah, pri katerih je dotični član gmočno prizadet. Tudi člani upravnega in nadzornega odbora ne morejo glasovati o svoji razrešnici.

Dočim ni dosedanji združni zakon ničesar določal glede vodstva skupščine, predpisuje novi zakon, da predseduje skupščini predsednik upravnega odbora, ako jo je sklical upravljalni odbor, oziroma predsednik nadzornega odbora, ako jo je sklical nadzorni odbor. Če je skupščino sklicala revizijska zveza, določi ona sama, kdo izmed združ-

nikov naj občenemu zboru predseduje. V primeru, da so skupščino sklicali združniki, izvoli predsednika skupščina sama.

Način glasovanja določi predsednik skupščine, ako bi to ne bilo določeno v pravilih in bi tudi skupščina v tem oziru ničesar ne sklenila.

Važna je določba, da mora upravni odbor poskrbeti, da se pred začetkom skupščine sestavi seznam navzočih združnikov s pripadajočimi jim glasovi. Ta seznam mora upravni odbor potrditi.

Vsaka skupščina izbere iz svoje srede združnika, ki naj vodi zapisnik. Dosedanji zakon je predpisoval, da se mora zapisnik pisati v posebno knjigo. Novi zakon tega ne zahteva. Zapisnik se mora sestaviti tudi tedaj, če bi skupščina zaradi premale udeležbe ne bila sklepčna. V zapisniku je navesti, dan in kraj skupščine, število navzočih združnikov (zastopnikov, delegatov), in število pripadajočih jim glasov. Sprejete sklepe je navesti obenem s številom glasov, ki so bili oddani za ali proti. Istotako se morajo v zapisniku zabeležiti morebitni ugovori glede sklepanja skupščine, glede njenega dela in glede vsebine sklepov.

Zapisniku je treba priložiti po en izvod vabila na skupščino, morebitna pooblastila zastopnikov, oziroma delegatov in seznam navzočih združnikov.

Zapisnik in seznam navzočih članov morajo podpisati: predsednik, zapisnikar in dva overitelja, ki ju izbere skupščina.

Prepise zapisnika in priloge mora upravni odbor potem, ko

jih je overil, poslati registrskemu sodišču in revizijski zvezi v 30 dneh po skupščini.

Zoper nekatere sklepe občnega zbora (§ 58) se more pritožiti poleg revizijske zveze tudi vsak zadružnik, ki je na skupščini vložil zoper sklep ugovor in zahteval, naj se ugovor sprejme v zapisnik. V nekaterih primerih sme tudi registrsko sodišče samo po službeni dolžnosti razveljaviti nepravilne sklepe skupščine.

Pravo razmerje med zadružniki in zadrugo in med zadrugo in drugimi osebami.

Pridobitev članstva v zadrugi. Deleži.

Pristopna izjava mora biti pismena in brez pogoja. V njej je treba navesti tudi število vpisanih poslovnih deležev. Predložitelj pristopne izjave mora potrditi, da so mu pravila znana.

Pristopne izjave je treba napraviti v dveh primerkih (§ 52., odst. 7.), od katerih ostane eden pri zadrugi, drugi pa se pošlje revizijski zvezi.

Take pristopne izjave, ki so bile podane pred vpisom zadruge v zadružni register, niso več obvezne, če se ne izvrši ustanovna skupščina v treh mesecih po podpisu izjave.

Za dan pristopa v zadrugo velja dan, ko je upravni odbor sprejel zadružnika v članstvo. O sprejemu mora zadruga obvestiti sprejetega člana pismeno in dotični sklep objaviti v poslovalnici zadruge.

Če bi upravni odbor o kaki pristopni izjavi ničesar ne sklenil v mesecu dni, izgubi taka pristopnica veljavo.

Članski deleži morajo biti enaki za vse zadružnike; deleži različnih zneskov niso dovoljeni.

Dopustno je v pravilih določiti, da sme posamezen zadružnik vpisati več deležev. Pri vpisu nadaljnjih poslovnih deležev mora zadružnik podati novo pismo izjavo z navedbo datuma in števila deležev.

Zadruga sme s poslovnim prebitkom, ki gre kakemu zadružniku, poračunati dospela vplačila njegovih deležev, zadružnik pa ne more kompenzirati (pobotati) vplačilo deleža s svojo terjatvijo do zadruge.

Poslovniki deležev svojih zadružnikov zadruga ne sme pridobivati niti jih jemati v zastavo, razen v eksekuciji ali v konkurzu. S tako pridobljenimi deleži se ne sme izvrševati glasovalna pravica na skupščini.

Deleže, ki so bili odpisani za pokritje izgube, je treba po sklepu skupščine vnovič vplačati.

Prestanek članstva v zadrugi.

V dosedanjem zakonu ni bilo določeno, v kakih oblikah naj član prijavi svoj izstop iz zadruge. Novi zakon predpisuje, da se mora izstopna izjava podati v pismeni obliki. Odpovedni rok znaša največ leto dni. Za člane, ki pristopijo v zadrugo ob njeni ustanovitvi, se lahko prepove izstop, vendar ne več kakor za tri leta od vpisa zadruge. Isto velja za primer, da ima zadružnik vpisanih več deležev, kakor je dolžan.

Važna je naslednja določba: Če ima zadružnik do zadruge kake obveznosti, jih mora poravnati v odpovednem

roku, kajti drugače ne preneha njegovo članstvo ob koncu dotičnega poslovnega leta, v katerem je članstvo odpovedal, ampak šele na koncu onega leta, v katerem je poravnal svoje obveznosti. Vendar pa izgubi za ta čas aktivno in pasivno glasovalno pravico.

Zadružnika mora upravni odbor v mesecu dni pismeno obvestiti, če sprejme njegovo odpoved ali ne. Če je ne sprejme, mora za odklonitev navesti razloge iz zakona ali pravil. Če upravni odbor ne odgovori, sme zadružnik odpovedati članstvo tudi po registarskem sodišču.

Če zadružnik umre, preneha njegovo članstvo z dnem njegove smrti.

Če upravni odbor zadružnika izključi, ga mora o tem obvestiti s priporočenim pismom in prenehajo njegove članske dolžnosti z dnem, ko je bil obveščen o izključitvi. Zoper izključitev se izključeni član lahko pritoži na prvo prihodnjo skupščino; pritožbo mora vložiti v mesecu dni po obvestitvi, najkasneje pa osem dni pred skupščino. Če bi se pa zgodilo,

da zadružnik ne bi bil obveščen o izključitvi, se sme pismeno pritožiti neposredno pri skupščini sami in sme to pritožbo na skupščini predložiti vsak zadružnik.

Mesec dni pred skupščino ne more upravni odbor izključiti nobenega zadružnika.

Bivši zadružnik in dediči umrlega zadružnika jamčijo za obveznosti zadruga še dve leti po končanem poslovnem letu, v katerem ali na koncu katerega je prenehalo njihovo članstvo. To dveletno jamstvo velja brez razlike, ali je zadruga osnovana z omejenim ali neomejenim jamstvom.

Če bi zadruga spremenila svoja pravila glede trajanja zadruga, povišanja poslovnih deležev, uvedbe ali povišanja postranskih občasnih nedenarnih storitev ali glede zvišanja jamstva, ti sklepi niso obvezni za tiste zadružnike, ki na skupščini izjavijo na zapisnik ali, če niso bili na skupščini, v 15 dneh pismeno naznanijo zadrugi, da se ne strinjajo s sklepom skupščine. Takšna izjava velja kot izjava za izstop iz zadruga.
(Dalje prihodnjič)

Obveznice za likvidacijo kmečkih dolgov.

Posojilnice že dobivajo od Privilegirane agrarne banke tri odstotne obveznice za likvidacijo kmetских dolgov. Da se izognemo številnim vprašanjem in pojasnilom, smatramo za potrebno, da navedemo tu o obveznicah vse ono, kar je važno v uredbi o likvidaciji kmetских dolgov sami, v pravilniku o teh obveznicah in dodamo še nekaj praktičnih navodil in pojasnil, da se posojilnice znajo ravnati.

V kakšnem razmerju dobijo posojilnice obveznice?

Posojilnice dobijo obveznice iz dveh naslovov:

a) Za onih 25 % neznižanih terjatev kmetov, katere prevzame nase država. Za teh 25 % da država denarnim ustanovam obveznice, ki jih izda za njen račun Privilegirana agrarna banka. (Čl. 11. odstavka 2. uredbe o l. k. d.)

b) Za onih 25 % kmetских terjatev,

ki bi jih morale denarne ustanove pokriti v breme svojih rezerv in polovico lastne deležne glavnice, ako in kolikor za 25 % znižbo dejanske rezerve in polovica deležne glavnice ne zadostujejo. (Čl. 10. odst. 2. uredbe o l. k. d.)

Zaenkrat oddaja PAB obveznice le za 25 % znižbo, ki jo je prevzela nase država. In še teh obveznic izdaja PAB denarnim ustanovam zaenkrat le približno polovico. Druga polovica bo gotovo sledila šele, ko bodo obračuni pregledani.

Obrestovanje in amortizacija.

Obveznice se obrestujejo po 3 % letno in sicer dekurzivno, t. j. za nazaj. Prvi kupon zapade 1. marca 1958 in vsebuje obresti od 1. marca 1957 dalje. Pri obrestih imajo torej denarni zavodi računati z izpadkom obresti, ker so jih v obračunih zaračunali le do 15. novembra 1956 (čl. 4. odst. 2. uredbe o l. k. d.), dočim jim za oni del terjatev, ki ga bodo dobile v obveznicah, začno teči obresti šele 1. marca 1957. Od 16. novembra 1956 do 28. februarja 1957 so torej obresti izpadle za oni del terjatev, ki bo pokrit z obveznicami. Obresti pa tečejo brez prekinitve ustanovam za oni del terjatev, ki bo priznan na tekočem računu pri PAB. (Čl. 25. pravilnika k uredbi o l. k. d.)

Obveznice se imajo amortizirati v dvajsetih letih v enakih letnih obrokih. Prva letna amortizacija se bo torej izvršila 1. marca 1958. Amortizacija se bo vršila ali po nominalnih zneskih z vsakoletnim žrebanjem ali pa s svobodnim odkupom. Finančni minister si je torej odločitev še pridržal. Za vrednost obveznic bi bilo gotovo mnogo bolje, ako bi se vsakoletna amortizacija vršila na

podlagi žrebanja po nominalnem znesku. To bi kurz obveznic držalo visoko. Tudi pri obveznicah vojne škode smo imeli prvotno amortizacijo v nominalnem znesku na podlagi žrebanja. Šele v l. 1954. je z zakonom finančni minister amortizacijo obveznic vojne škode izpremenil tako, da lahko vsakoletno število obveznic, ki jih je treba amortizirati, kupi na borzi po borznem tečaju. Verjetno je, da bo tudi pri teh obveznicah zmagal način, ki bo za državno blagajno cenejši, t. j. amortizacijo s svobodnim nakupom po vsakokratni tržni ceni.

Bilansiranje obveznic.

Za posojilnice je važno vprašanje, po kakšni vrednosti bodo mogle te obveznice staviti v bilance. Čim se bo začelo z obveznicami trgovati, bo njihov kurz šel znatno pod nominalno vrednost, verjetno na 50 % ali pa še nižje. Po določilu trgovskega zakona bi morale posojilnice ob zaključku leta staviti v bilanco obveznice po tržni ceni ali po borznem kurzu. Ker so pa posojilnice odpisale vse rezerve ravno zaradi likvidacije kmetijskih dolgov, bi naenkrat s tem nastala v bilanci vrzel, bi nastala izguba, ki je ni s čim pokriti. Zato je uredba določila, da smejo denarne ustanove bilansirati v svojih knjigah obveznice po imenskih ali nominalnih zneskih, t. j. na kolikor obveznice glasijo. (Čl. 11. odst. 3. uredbe o l. k. d.)

Uporaba obveznic.

Za posojilnice nastane vprašanje, kaj bodo s temi obveznicami začele. Dve stvari predvideva že uredba sama.

a) Obveznice se morejo uporabiti za plačilo davčnih zaostankov do vštetega

leta 1952. in za plačilo neplačane dopolnilne takse do vštete leta 1955.

b) Denarne ustanove pod zaščito morajo po predpisih uredbe **na zahtevo** prepustiti obveznice svojim starim vlagateljem in drugim starim upnikom sorazmerno z njih vlogami in terjatvami.

Način uporabe obveznic, kot smo ga pod a) navedli, za razmere kot so v Sloveniji, nima praktičnega pomena, ker davčnih zaostankov do vključno leta 1952. ni.

Ali bodo vlagatelji zahtevali obveznice? Tudi to je malo verjetno, ker ne bodo vedeli, kaj početi z obveznicami. Če jih hočejo vnovčiti, nimajo računa, ker se hranilne knjižice posojilnic vnovčijo po višjem odstotku kakor pa je pričakovati, da bo tržna cena obveznic. Po našem mnenju je najbolje, da posojilnice držijo obveznice v svojih blagajnah oziroma v depotu pri Zadrugi zvezi, vsako leto vnovčijo kupon za obresti in čakajo, kdaj bodo njih obveznice prišle na vrsto za amortizacijo.

Ako bi pa vlagatelji pri posojilnicah pod zaščito z ozirom na čl. 19. odst. 2. uredbe zahtevali, da se jim izročijo obveznice sorazmerno z njih vlogo, moramo pri tem posojilnice opozoriti na določilo čl. 20. uredbe o zaščiti denarnih zavodov, glede **razporeda**, t. j. da morajo kakor pri izplačilih v gotovini, ravno tako pri izdaji obveznic upoštevati vse vlagatelje sorazmerno enako, ne pa da bi enemu vlagatelju na zahtevo izplačali celo vlogo v obveznicah tako, da za druge ne bi nič ostalo.

Tretji, mogoče najvažnejši način uporabe obveznic bo pa ta, da bodo posojilnice obveznice lombardirale, da dobijo gotovino za likvidnost.

Zastaranje.

Posebno pažnjo morajo posojilnice posvetiti pravočasnemu vnovčevanju kupona. Po pravilniku o obveznicah (čl. 5.) **zastarajo kuponi že v enem letu po dospelosti**. Ako kupon z zapadlostjo 1. marca 1958 ne bi bil v roku enega leta, t. j. do 28. februarja 1959 predložen zaradi izplačila, je kupon zastaral, je izgubil vsako vrednost. Pa ne le kuponi, tudi obveznice, ki so bile amortizirane, zastarajo v razmeroma kratkem roku, namreč v petih letih od dospelosti. Seveda to zastaranje velja le za slučaj, ako se bodo obveznice amortizirale po nominalni vrednosti na podlagi zrebanja.

Ravno zaradi nevarnosti zastaranja ni umestno, da bi vlagatelji držali papirje sami in celo posojilnicam bi bilo nasvetovati, da v svrhu dobre uprave izročijo obveznice v shrambo (depot) Zadrugi zvezi.

Izplačilo kuponov se vrši ali pri Privilegirani agrarni banki ali pri Poštni hranilnici ali tudi pri vseh poštah v državi. Izplačilo amortiziranih obveznic bo vršila samo PAB.

Uporaba kavcije.

Kakor drugi državni papirji, tako se bodo tudi te obveznice mogle uporabljati za razne kavcije pri licitacijah, dobavah, pri carini, pri železnici itd. To je tudi velike važnosti za vrednost teh obveznic, ker mnoga podjetja in tvrdke potrebujejo stalno nekaj papirjev za kavcije, pa si bodo lahko izposojevale ali nabavile te obveznice.

Razlika napram bonom.

Uredba o likvidaciji kmetskih dolgov poleg 3 % obveznic (čl. 10. in 11.

uredbe) predvideva še tudi bone za odplačilo kmetskih dolgov (čl. 18. uredbe o l. k. d.). Med boni in obveznicami je treba razločevati:

a) Boni se izdajo denarnim ustanovam le na zahtevo, na podlagi terjatve v tekočem računu, ki jo imajo pri PAB. PAB ima namreč za predane kmetijske terjatve odobriti denarnim ustanovam v tekočem računu 50 % predanih kmetskih terjatev (čl. 11. odst. 1. uredbe). Na podstavi teh terjatev morejo denarne ustanove zahtevati od PAB bone do višine teh terjatev.

b) 5 % obveznice so državne obveznice, boni pa so papirji Agrarne banke.

c) Boni se morejo uporabiti za odplačilo dolga, ki ga imajo kmetje pri Agrarni banki; obveznice se za to svrho ne morejo uporabiti.

č) Boni so namenjeni v prvi vrsti temu, da denarne ustanove na njih podlagi dobijo lombardne kredite. Obveznice sicer niso tej svrhi namenjene, ali jih bodo mogle denarne ustanove tudi v to svrho porabiti.

d) Boni, izdani na podlagi terjatve v tekočem računu, imajo rok amortizacije 14 let, obveznice pa 20 let. S tega stališča je tudi vrednost različna. In če se išče posojilo proti zastavi bonov in obveznic (lombard), bo na podlagi bonov možno dobiti višji odstotek posojila nego na podlagi obveznic.

Nasvet zadrugam.

Posojilnice, ki nameravajo obveznice dati v shrambo Zadružni zvezi, napravijo najenostavneje tako, da pišejo PAB, naj pripadajoče obveznice izroči Zadružni zvezi. S tem je manipulacija glede dviga in pošiljanja obveznic najbolj skrajšana in sproščena.

Obveznice so izdane v kosih po 100, 500, 1.000 in 10.000 din. Naj posojilnice presodijo, kakšne obveznice so najbolj pripravne zanje in temu primerno zahtevajo višino obveznic. Nerodno bo, če bodo posojilnice imele veliko število obveznic po 100 din, ker bo vsako leto meseca marca treba delati obsežen seznam kuponov, ki se morejo v vnovčenje predati le na podlagi seznama.

Če posojilnice izdajajo obveznice vlagateljem, bo treba paziti, da izračunajo tudi vrednost že nateklega kupona. Ako n. pr. posojilnica izplača vlagatelju obvenico za 100 din s 1. decembrom 1937, tedaj ta obveznica ni vredna le 100 din, temveč so natekle že tudi za tri četrtine leta obresti. Obveznica za 100 din je 1. decembra 1937 vredna torej 102,25 din.

V kolikor posojilnice vlagateljem izdajajo obveznice, velja to kot izplačilo v gotovini.

Zvezine objave.

Rok za vlaganje prošelj za zaščito bo podaljšan. Glavna zadružna zveza poroča, da je posredovala pri ministristvu za trgovino, da se podaljša rok za vlaganje prošelj za odlog plačil po uredbi o zaščiti kreditnih zadrug. Ministristvo za trgovino je ob tej priliki izjavilo, da je odlok o podaljšanju roka za vlaganje takih prošelj že gotov, podpisan pa da bo v najkrajšem času.

Manufakturo vseh vrst po ugodnih cenah tudi proti plačilu s hranilnimi knjižicami članic »Zadružne zveze« nudi Oblačilnica za Slovenijo v hiši Gospodarske zveze.

Gospodarstvo.

Svetovna trgovina stalno napreduje.

Po podatkih zveze narodov je bila svetovna trgovina v prvi polovici letošnjega leta za 18 % večja kakor v ustrezni dobi leta 1936. Skoro vse države, ki se v znatnejšem obsegu pečajo s trgovino, so udeležene pri tem porastu. Če se za primerjavo obračuna uvoz na zlati podlagi, izkazuje največji porast uvoz v Zedinjene države, ki je za 40 % višji; za posamezne druge države znašajo odstotki porasta: v Italiji 32, na Japonskem, v Belgiji in Kanadi okoli 30, na Francoskem in Švici 19, na Češkem 17,6, na Nizozemskem 16, na Švedskem 15, v Angliji 13, v Argentini 10. Porast uvoza v Nemčiji je znašal 3,4, dočim izkazuje Avstralija padec v uvozu za 1 %, Indija pa za 4,5 %.

Izvoz, preračunan na zlati podlagi, se je zvišal v Argentini za 100 %, v Italiji za 62 %. Znatni porast svojega izvoza izkazujejo tudi naslednje države: Kitajska 44 %, Indija 33 %, Belgija 30 %, Nizozemska 27 %, Zedinjene države 24 %, Nemčija 13 %, Velika Britanija 12,5 %, Francija pa le 1 %.

Plačilo druge anuitete za kmečke dolgove. Po določitih uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov, imajo drugo anuiteto (obrok) za kmečke dolgove plačati dolžniki Priv. agrarni banki izključno preko pristojnih davčnih uprav. Samo pri prvi anuiteti je bila do neke meje izjema in so dolžniki do-

bili pozivi, da jo vplačajo neposredno Privilegirani agrarni banki, in sicer zato, ker Priv. agrarna banka takrat še ni mogla sestaviti seznamov dolžnikov in jih poslati davčnim upravam. Tudi za stran prve anuitete so za vse tiste dolžnike, ki je niso plačali do 1. septembra t. l. naravnost pri banki, naknadno izdelali seznime in jih poslali davčnim upravam. Zato morajo dolžniki plačati tudi prve anuitete preko davčnih uprav. — Druga anuiteta je zapadla 1. novembra t. l. Priv. agr. banka je poslala seznime vseh dolžnikov davčnim upravam in opozarja dolžnike-kmete, da morajo to drugo zapadlo anuiteto izključno plačati pristojnim davčnim upravam. Priv. agrarna banka zaradi tega ne bo sprejemala neposredno od dolžnikov nakazil zaračun druge anuitete. Dolžniki naj seravnajo po teh navodilih, da ne nastanejo pri plačevanju nerednosti.

Volna iz mleka. Italijanski izumitelj Antonio Ferretti je iznašel način, kako pridobivati kazeinsko volno iz posnetega mleka. V Amsterdamu so sestavili poseben konzorcij za praktično izvedbo tega izuma in se lotili prvih priprav. Konzorcij je stopil v stik z večjimi zasebnimi in združnimi mlekarnami. Od nove industrije pričakujejo, da bo pomagala odstraniti mnogo težav zlasti nizozemskim mlekarnam.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Slovenjgradcu, r. z. z. n. z., se bo vršil v četrtek, dne 2. decembra 1937 ob 9. uri dopoldne v hranilničnih prostorih v Zadržnem domu v Slovenjgradcu. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Semiču, r. z. z. n. z., se bo vršil 28. novembra 1937 v lastnih prostorih ob 8. uri. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1936. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Stični, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 28. novembra 1937 ob 7. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Čitanje revizijskega poročila. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice Sv. Bollenk pri Središču, r. z. z. n. z.,

se bo vršil dne 28. novembra 1937 ob 8. uri porani maši v poslovnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka in bilance za leto 1936. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

XXXIV. redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Škofji Loki, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 28. novembra 1937 ob pol 11. uri dopoldne v hranilnični pisarni. Dnevni red: 1. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka in bilance za leto 1936. 5. Dopolnilna volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Št. Juriju pri Kranju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 28. novembra 1937 ob 3. uri popoldne v uradni sobi hranilnice. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 4. Nadomestna volitev 5 odbornikov. 5. Volitev nadzorstva. 6. Odobritev izplačanih podpor. 7. Slučajnosti.

Gospodarska zveza v Ljubljani notira naslednje cene: Tomaževa žlindra baza 18 % Din 120.—; rudninski superfosfat v vrečah po 50 in po 100 kg à Din 100.—; kalijeva sol po 100 kg Din 150.—; kostni superfosfat Din 123; apneni dušik v pločevinastih bobnih Din 211.—; apneni dušik v papirnatih vrečah Din 185.—; kostna moka Din 100.—; nitrofoskal v vrečah Din 144.—; klajno apno Din 275.—; lanene tropine Din 2.—; modra galica Din 6.60; žveplo Din 3.—. Pri vagonškem odjemu se cene za gnojila in cement znatno znižajo na franco vsaka postaja. Mlatilnice s tre-

sali in reto Din 4.100.—; slamoreznice Din 1.700—2.000; čistilnik 10 sit 1.500 Din; plugi Lesce Din 880—995; reporeznica M. R. Din 550; trijerji Din 2.000 do Din 3.500; mlatilnice na ročni pogon Din 2.200; robkači Din 900; sadni mlini Din 1.400—1.700; brzoparilniki Din 1.050 do 2.800; kosilni stroji Din 2.000; travniške brane z zvezdnatimi členki 900 Din; travniške brane z jeklenimi špicami Din 800; patent motike »Rapp« Din 70.—. Nitrofoskal, apneni dušik pri najmanjšem odjemu 5.000 kg franko vsaka postaja. Modra galica pri vagonškem odjemu po konkurenčni ceni.

